

The background of the book cover is a photograph of a cozy interior. On the left, a dark wooden window frame with multiple panes is visible, showing a glimpse of greenery outside. Sunlight streams in from the window, casting a warm glow on the white wall. In the foreground, a potted plant with long, dark green leaves sits on the left. To the right, a stack of books is placed on a small wooden table, with a vintage typewriter resting on top. A portion of a brown leather armchair is visible in the bottom right corner.

La Comédiathèque

*Het raam
aan de
overkant*

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Het raam aan de overkant

Jean-Pierre Martinez

Nederlandse vertaling en bewerking door de auteur

Een oudere romanschrijver die op het punt staat zelfmoord te plegen, krijgt onverwacht bezoek van een jonge vrouw die beweert haar kat kwijt te zijn. Een bezoek dat zijn leven zal veranderen...

Personages:

Alexandre
Madison

© La Comédiathèque

Opvoeringsrechten

Voor iedere openbare opvoering van dit toneelstuk, zowel door een amateurgezelschap als door een professioneel gezelschap, is voorafgaande toestemming vereist.

Jean-Pierre Martinez is een Franse auteur en lid van de Franse SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques).

Nederland

In Nederland worden zijn opvoeringsrechten rechtstreeks door de SACD beheerd. Amateurgezelschappen en professionele gezelschappen dienen voor toestemming en informatie over de opvoeringsrechten contact op te nemen met de internationale afdeling van de SACD:

international@sacd.fr

België / Vlaanderen

In België worden zijn opvoeringsrechten beheerd door SACD België.

Amateurgezelschappen kunnen hun aanvraag voor opvoeringsrechten rechtstreeks online indienen via de website van SACD België:

www.sacd.be/nl

Professionele gezelschappen dienen rechtstreeks contact op te nemen met SACD België:

theatre@sacd.be

Bij problemen met een online aanvraag kunnen amateurgezelschappen eveneens via dit e-mailadres contact opnemen met SACD België.

Voor alle andere vragen kunt u rechtstreeks contact opnemen met de auteur via dit contactformulier :

[CONTACTFORMULIER](#)

De woonkamer van een appartement in Parijs. Een bohemienachtige sfeer. Op een klein bureau staan een oude typemachine en enkele dossiers. Alexandre komt op, een schrijver van in de zestig of ouder, gekleed met een zorgvuldig nonchalante uitstraling. In zijn hand houdt hij een touw met een strop. Hij kijkt naar het plafond, klimt op een stoel en lijkt een plek te zoeken om het touw aan vast te maken. Hij vindt blijkbaar niets geschikts en stapt weer van de stoel. Hij gaat aan het bureau zitten en zucht vermoeid. Hij opent een lade, haalt er een pakje sigaretten uit en brengt er een naar zijn mond. In plaats van de sigaret aan te steken legt hij haar op het bureau en haalt hij uit de lade een pistool. Hij kijkt lange tijd naar het wapen. Er wordt zacht op de deur geklopt. Verzonken in zijn gedachten hoort hij het niet. Hij zet de loop van het pistool tegen zijn slaap. Er wordt opnieuw geklopt, iets harder. Hij hoort het nog steeds niet. Hij lijkt te aarzelen om de trekker over te halen. Hij sluit zijn ogen... Op dat moment staat er plotseling een jonge vrouw voor hem. Het is Madison, een studente van ergens in de twintig of dertig, vrij klassiek gekleed.

Madison (schreeuwend) – Nee!

Geschrokken schrikt Alexandre op. Hij springt overeind en richt zijn wapen op Madison.

Alexandre – Eén beweging en u bent dood!

Madison – Niet schieten, alstublieft!

Alexandre – Handen omhoog!

De jonge vrouw steekt onmiddellijk haar handen in de lucht.

Madison – Zo, u ziet het, ik ben ongewapend... Wilt u nu alstublieft uw wapen laten zakken?

Als hij ziet dat de jonge vrouw ongevaarlijk lijkt, laat hij zijn pistool zakken.

Alexandre – Wat doet u verdomme hier? En hoe bent u überhaupt binnengekomen?

Madison – Ik zal alles uitleggen... Laat me even op adem komen...

Alexandre – Bent u soms gek? Ik kreeg bijna een hartaanval!

Madison – Het spijt me, de deur stond op een kier en...

Alexandre – En dat zag u als een uitnodiging om bij mij binnen te komen...?

Madison – Nee, maar...

Alexandre – Wat wilt u? Mij beroven? Er is hier niets van waarde, geloof me.

Madison – Ik ben uw buurvrouw.

Alexandre – De buurvrouw hiernaast? Die is tachtig...

Madison – De buurvrouw aan de overkant... (Ze wijst naar een denkbeeldig raam aan de kant van het publiek.) Dat raam daar is van mijn appartement.

Alexandre – Aan de overkant? Dat staat al jaren leeg.

Madison – Niet meer.

Alexandre – Goed... En dan?

Madison – Ik ben mijn kat kwijt... U hebt hem toevallig niet gezien? Of misschien binnen gelaten... Als hij hier ook zonder uitnodiging naar binnen is gekomen...

Alexandre – Nee dus. Uw kat is blijkbaar beter opgevoed dan u...

Ze lijkt er erg door aangedaan.

Madison – Hij is al twee dagen weg. Ik heb overal in de buurt affiches opgehangen met zijn naam en zijn foto. Hebt u die niet gezien?

Alexandre – Ik kom weinig buiten... en ik kijk nooit naar dat soort affiches. Bovendien ben ik niet zo goed in het herkennen van kattengezichten...

Ze loopt een paar passen door de kamer.

Madison – Tofu! Tofu!

Alexandre – Waarom staat u zo te schreeuwen? Bent u niet goed?

Madison – Hij heet Tofu.

Alexandre – Uw kat heet Tofu? Neemt u me in de maling...?

Madison – Helemaal niet. Waarom?

Alexandre – Goed, uw kat heet Tofu en hij is al twee dagen niet thuisgekomen. Zo'n ramp is dat toch niet?

Madison – Natuurlijk wel! Als ik hem niet snel vind, gaat hij dood... Het is een binnenkat, begrijpt u, hij is niet gewend om buiten vrij rond te lopen...

Alexandre – Dat is dan bijzonder betreurenswaardig. In mijn tijd liepen katten op het platteland. Of desnoods in een huis met een grote tuin. Ze joegen de hele dag op muizen en kwamen alleen naar huis als ze niets gevangen hadden, zodat je ze eten kon geven, even aaien en op de bank laten slapen...

Madison – Deze kat eet geen muizen. Hij is vegetariër.

Alexandre – Pardon?

Madison – Ik eet geen vlees en mijn kat ook niet.

Alexandre – Wat eet hij dan?

Madison – Brokjes! Groentebrokjes, net als ik.

Alexandre – Eet u ook brokjes?

Madison – Soms, ja. Niet de brokjes van de kat natuurlijk.

Alexandre – Een vegetarische kat... Ik wist niet eens dat zoiets bestond... En daarom heet hij Tofu...?

Madison – Ja... en ook omdat hij een beetje maf is.

Alexandre – En ik neem aan dat hij zelf besloten heeft geen vlees meer te eten...?

Madison – Hij heeft er in elk geval nooit over geklaagd.

Alexandre – En... denkt u dat ze tegenwoordig in het circus ook de tijgers en leeuwen groentebrokkjes geven?

Madison – Geen idee... Ik ben sowieso tegen dieren in het circus...

Alexandre – Maar niet tegen katten in een appartement...

Madison – Ik neem aan dat u zelf geen huisdieren hebt...

Alexandre – Nee. Ik heb een hekel aan het hele concept huisdier. En aan het concept domesticatie in het algemeen trouwens. (*Dreigend.*) Zelf ben ik altijd een wild dier gebleven...

Niet onder de indruk kijkt ze de kamer rond.

Madison – Dus u hebt mijn kat niet gezien?

Alexandre – Nee, ik heb uw veganistische kat niet gezien. En als u het niet erg vindt, vind ik dat dit absurde gesprek lang genoeg heeft geduurd.

Plotseling verstijft ze.

Madison – Stil!

Alexandre – Wat zegt u?

Madison – Hoorde u geen gemiauw?

Alexandre – Gemiauw? Absoluut niet. Maar ik begin een beetje doof te worden. U zult merken dat dat op mijn leeftijd niet alleen nadelen heeft. Vooral als je luidruchtige burens hebt...

Madison – Ik maak helemaal geen lawaai, dat verzeker ik u. Ik woon al meer dan een maand recht tegenover u en u dacht nog steeds dat het appartement leegstond.

Alexandre – Precies. Ik had niets van uw aanwezigheid gemerkt en dat wil ik graag zo houden. Dus als u verder niets te zeggen hebt, stel ik voor dat u mij mijn gang laat gaan en verder gaat zoeken naar uw kat...

Madison – Goed. Ik zal u niet langer lastigvallen...

Alexandre – Dank u.

Ze doet alsof ze weggaat, maar bedenkt zich.

Madison – Maar... ik vind het vervelend om u zo achter te laten.

Alexandre – Hoe bedoelt u, zo...?

Madison – Nou... Toen ik binnenkwam, was u bezig met...

Alexandre – Met wat...?

Madison – Het ging niet echt goed met u, toch?

Alexandre – Waar leidt u dat uit af?

Madison – U hield een pistool tegen uw slaap.

Verbaasd kijkt hij naar het pistool dat hij nog steeds in zijn hand houdt.

Alexandre – O, dat... En?

Madison – Nou... u ziet er een beetje... depressief uit.

Alexandre – Depressief...? Luister, jongedame, toen ik uw leeftijd had was het motto van onze generatie: leef snel, sterf jong en laat een mooi lijk achter. Zegt u dat iets?

Madison – James Dean...

Alexandre – We neukten zonder condoom, reden motor zonder helm en slikten allerlei verboden middelen waarvan niemand, geloof me, precies wist wat erin zat... Vijftig jaar later lopen de paar oude mannen zoals ik die die gezegende tijd hebben overleefd de straat op omdat ze bang zijn voor een vaccin... En dan vindt u het vreemd dat ik depressief ben?

Madison – Ik begrijp het...

Alexandre – Dat denk ik niet... Maar als u het ongeluk hebt mijn leeftijd te bereiken, zult u het wel merken. Ouderdom is een schipbreuk.

Madison – De Gaulle...

Alexandre – Chateaubriand zei het vóór hem... Maar u hebt gelijk. Ouder worden is de overgang van Rebel Without a Cause naar Memoires van over het graf.

Madison – Mooi gezegd.

Alexandre – Ja... Het probleem is dat jongeren zich tegenwoordig al als oude mensen gedragen.

Madison – Jongeren hebben toch in elke tijd de wereld willen veranderen...?

Alexandre – De jongeren van nu willen de wereld niet veranderen, ze willen alleen de planeet redden. En dat ziet er niet best uit...

Madison – En u? Is het u gelukt de wereld te veranderen?

Alexandre – Nee, maar we hebben tenminste flink gelachen.

Madison – U lijkt tegenwoordig niet veel meer te lachen...

Alexandre – U blijktbaar ook niet... Anders zou u geen relatie met een kat hebben...

Madison – Dan ben ik tenminste niet alleen...

Alexandre – En u denkt serieus de planeet te kunnen redden... door die arme carnivoor, die nergens om gevraagd heeft, groentebrokjes te voeren?

Madison – Ik weet het niet... Maar als je de wereld wilt veranderen, moet je eerst de planeet redden, toch? Wat heeft een revolutie op de Titanic voor zin?

Alexandre – Hoe dan ook, ik ben jaloers op iedereen van mijn generatie die voor zijn dertigste gestorven is. Stelt u zich Jimi Hendrix en Janis Joplin voor in een verzorgingshuis, pratend over de mogelijke gevaren van een vaccin tussen twee potjes scrabble door... Dan liever dood...

Madison – Kom, zeg dat niet...

Alexandre – Helaas is literatuur niet erg rock-'n-roll. En schrijvers sterven meestal gewoon in bed.

Madison – Bent u schrijver?

Alexandre – Dat gaat u niets aan... Ik weet niet eens waarom ik dit allemaal tegen u vertel. Ik ken u niet eens... En trouwens, wat doet u hier nog?

Hij bergt het pistool op in een lade.

Madison – U had zich kunnen verwonden...

Alexandre – Ik had u ook kunnen doodschieten... Als je bij mensen inbreekt, loop je dat risico. Ik had me op noodweer kunnen beroepen en was waarschijnlijk niet eens veroordeeld... *(Ze lijkt even duizelig te worden. Hij merkt het en maakt zich zorgen.)* Gaat het?

Madison – Sorry, het gaat zo wel over... Hebt u misschien een glas water?

Hij aarzelt even.

Alexandre – Gaat u even zitten, dan haal ik wat voor u...

Hij gaat af. Ze knapt meteen op en maakt van de gelegenheid gebruik om de kamer te bekijken. Ze pakt een ingelijste foto van een vrouw van het bureau en bestudeert die. Dan zet ze hem haastig terug wanneer hij met een glas water terugkomt en het haar aanreikt.

Madison – Dank u...

Ze neemt het glas aan en drinkt het in één teug leeg.

Alexandre – Gaat het beter?

Madison – Ja, dank u...

Hij doet een poging wat vriendelijker te worden.

Alexandre – Sorry dat ik u zo ontvang... Ik ben het niet meer gewend mensen over de vloer te hebben...

Madison – Dus u woont ook alleen?

Alexandre – Is dat zo duidelijk?

Madison – Uit wat u net zei maak ik op dat u ook geen kinderen hebt.

Alexandre – Waarom denkt u dat ik geen kinderen heb?

Madison – Hebt u ze dan?

Alexandre – Nee... En als ik de wereld van vandaag zie, ben ik blij dat ik ze niet heb...

Madison – Ja...

Alexandre – Als u de planeet wilt redden, zou u misschien moeten beginnen met geen kinderen meer krijgen, niet?

Madison – Tegelijkertijd... redden we de mensheid dan door geen kinderen meer te krijgen?

Alexandre – En dan te bedenken dat Frankrijk waarschijnlijk het land is waar je het beste kunt leven...

Madison – Ja, daarom heb ik besloten me in uw land te vestigen...

Alexandre – U bent niet Frans...?

Madison – Ik heet Madison. Ik ben Amerikaanse.

Alexandre – En toch spreekt u onze taal perfect, zonder enig accent...

Madison – Mijn grootmoeder was Française. Zij heeft me de taal van Molière geleerd. Ik ben naar Parijs gekomen om literatuur te studeren aan de Sorbonne.

Alexandre – En het is dus puur toeval dat u vandaag op mijn pad komt... Madison.

Madison – U heet Alexandre, nietwaar?

Alexandre – Hoe weet u dat?

Madison – Ik zag uw naam beneden op een brievenbus. Alexandre Delacroix... Bent u familie van...

Alexandre – Van de schilder? Nee, helemaal niet.

Madison – Van de schrijver!

Alexandre – U bent Amerikaanse en u kent Alexandre Delacroix... terwijl in Frankrijk bijna niemand zich hem nog herinnert.

Madison – U overdrijft... Iedereen kent Alexandre Delacroix. Zijn bekendheid reikt zelfs ver buiten Frankrijk. Tenminste onder mensen die zich voor literatuur interesseren. Dus?

Alexandre – Ja... Dat ben ik.

Madison – Nee toch? Alexandre Delacroix, die legendarische auteur van verschillende meesterwerken uit de twintigste-eeuwse literatuur!

Alexandre – Als u het zegt...

Madison – Een mysterieuze schrijver die tegenwoordig als kluizenaar leeft, al jaren niets meer heeft gepubliceerd en elk interview weigert... Bent u dat echt?

Alexandre – Iets zegt me dat u dat al wist voordat u mijn huis binnendrong. Heb ik het mis?

Ze aarzelt even.

Madison – Nee, ik geef het toe...

Alexandre – Dus u hebt dat hele verhaal over die kat verzonnen om een interview los te krijgen...

Madison – Dat van de kat is waar, echt waar... Maar het klopt ook dat ik met een bepaald idee in mijn hoofd het appartement recht tegenover u heb gehuurd.

Alexandre – U hebt bewust een appartement tegenover het mijne gehuurd om mij te kunnen bespioneren?

Madison – U bespioneren? Helemaal niet! Ik ben een grote bewonderaar van uw werk. Toen ik in Parijs aankwam, heb ik geprobeerd contact met u te krijgen. Maar uw agent liet weten dat u niemand wilde zien.

Alexandre – En welk deel van die zin begreep u niet?

Madison – Ik ben de Atlantische Oceaan overgestoken in de hoop u te ontmoeten. Ik zocht een appartement. Dat aan de overkant stond te huur, dus ik heb mijn kans gegrepen...

Alexandre – U bent volkomen gestoord! Ik waarschuw u: als u me niet met rust laat, doe ik aangifte van stalking. En wat verwacht u eigenlijk van mij? Bent u journaliste?

Madison – Ik ben studente, dat heb ik toch gezegd. In New York heb ik mijn masterscriptie over uw werk geschreven. Daarna besloot ik naar Parijs te komen om mijn onderzoek voort te zetten, omdat deze stad het decor vormt van de meeste van uw romans. Voor Amerikanen is Parijs nu eenmaal de romantischste stad ter wereld.

Alexandre – En met zulke clichés denkt u de verborgen betekenis van mijn werk bloot te leggen?

Madison – Wilt u de titel van mijn scriptie weten?

Alexandre – Nee.

Madison – 'De figuur van de afwezigheid in het romaneske universum van Alexandre Delacroix.'

Alexandre – U hebt het helemaal begrepen... Wat ik aan de meeste mensen het meest waardeer, te beginnen met u, is hun afwezigheid. Daarom verzoek ik u te vertrekken.

Madison – Als je het geluk hebt onderzoek te doen naar een levende auteur, wil je hem natuurlijk ontmoeten. Om hem beter te leren kennen. En door zijn leven beter te kennen, zijn werk beter te begrijpen.

Alexandre – Dat is een vergissing, geloof me. U kunt beter alleen het werk bestuderen en niets over de auteur weten. Veel grote schrijvers waren in het dagelijks leven heel kleine mensen. Als het al geen regelrechte klootzakken waren. Dat geldt voor kunstenaars net zo goed als voor wetenschappers. Zo is het nu eenmaal. Genieën worden er zelden beter op als je ze leert kennen... Al denk ik zelf, wees gerust, niet dat ik een genie ben...

Madison – Ik begrijp uw bescheidenheid, maar toch... Een exclusief gesprek met de auteur van Kronieken uit het Quartier Latin zou de kroon op mijn onderzoek zijn.

Alexandre – Hebt u dat gelezen?

Madison – Door die roman heb ik besloten in Parijs te gaan studeren. Voor mij is het uw beste boek.

Alexandre – Het is anders niet mijn bestverkochte...

Madison – Ik neem aan dat die roman sterk autobiografisch is.

Alexandre – Ik heb het u al gezegd... Dat is voor de lezer totaal onbelangrijk...

Madison – En dan dat mysterieuze manuscript waaraan u al jaren zou werken...

Alexandre – Ik schrijf helemaal niets. Dat is een mythe die mijn uitgever in stand houdt zodat men mij niet helemaal vergeet en mijn oude boeken nog een beetje blijven verkopen. Hoe dan ook, ik geef geen interviews. Niet aan u en niet aan wie dan ook. *(Hij komt dreigend op haar af.)* En nu eruit!

In plaats van weg te gaan, gaat ze recht tegenover hem staan.

Madison – Nee!

Hij lijkt verrast door haar vastberadenheid.

Alexandre – Hoezo, nee?

Madison – Ik laat u geen zelfmoord plegen voordat u mij dat interview hebt gegeven. Ik zou er desnoods de Atlantische Oceaan voor overgezwommen zijn!

Alexandre – Ga dan maar met een waterfiets terug naar waar u vandaan komt, als u daar zin in hebt. Niet mijn probleem...

Ze lijkt opnieuw bijna flauw te vallen.

Alexandre – Dat is al de tweede keer dat u voor mijn neus bijna in zwijm valt... U leest te veel romantische niemendalletjes, jongedame. Buiten het theater vallen vrouwen tegenwoordig niet meer om de haverklap flauw zodra iets hun niet bevalt...

Madison – Ik doe niet alsof, echt niet.

Hij aarzelt.

Alexandre – Zal ik een ambulance bellen?

Madison – Nee, maar ik moet even gaan zitten.

Alexandre – En daarna gaat u weg?

Madison – Beloofd.

Ze gaat zitten en komt weer op adem.

Alexandre – U hebt al een glas water gehad... Wilt u een cognac?

Madison – Probeert u me nu helemaal om zeep te helpen?

Alexandre – Daar is het helaas te laat voor. Ik had u meteen moeten doodschieten, dan had ik me nog op noodweer kunnen beroepen. Nu kan ik voorbedachte rade niet meer ontkennen...

Madison – Waarom hebt u eigenlijk een pistool in huis?

Alexandre – Oorspronkelijk om ongewenst bezoek af te schrikken. Blijkbaar werkt het niet...

Madison – Ook al bent u wat mensenschuw, zoals zoveel schrijvers... iedereen heeft toch behoefte aan gezelschap?

Alexandre – Ik voel al aankomen dat u me een kat wilt aansmeren... Wilt u soms van die van u af?

Madison – Valt de eenzaamheid u nooit zwaar?

Alexandre – Eenzaamheid... is net koffie. In het begin is ze wat bitter. Daarna wen je eraan. Vervolgens krijg je er smaak in. En uiteindelijk kun je niet meer zonder.

Madison – U zou een bundel aforismen moeten schrijven. Ik weet zeker dat die goed zou verkopen.

Alexandre – En wat betekent het eigenlijk, niet alleen zijn? Als stel samenleven en het hele jaar dezelfde banaliteiten herkauwen? Af en toe familie of vrienden zien en zorgvuldig alle belangrijke onderwerpen vermijden waar ruzie van zou kunnen komen? De burens op de trap tegenkomen en over het weer praten? Tegen je kat praten en doen alsof hij je begrijpt?

Madison – Maar als u schrijft, richt u zich toch tot iemand.

Alexandre – Precies daarom ben ik ermee opgehouden.

Madison – Ik geloof u niet.

Alexandre – Ik vraag niet of u me gelooft. Ik vraag of u me met rust laat...

Madison – Dus u wilt me dat interview niet geven?

Alexandre – Ik heb niets meer te zeggen. Erger nog, ik heb niemand meer om mee te praten. En sommige dagen heb ik zelfs geen zin om met mezelf te praten.

Madison – Dat is triest...

Alexandre – Dat is het leven... En op de een of andere manier loopt het mijne ten einde...

Madison – Het mijne misschien ook...

Alexandre – U bent veertig jaar jonger dan ik. Ik zou uw vader kunnen zijn.

Madison – Of zelfs mijn grootvader.

Alexandre – Dank u voor die verduidelijking. Heel vriendelijk. Hoe dan ook, uw leven begint pas.

Madison – Ja... Maar het kan binnenkort al voorbij zijn...

Alexandre – Wat bedoelt u?

Madison – Ik heb een hartkwaal. Volgens de artsen heb ik nog maar een paar jaar. Misschien een paar maanden. Daarom ben ik naar Frankrijk gekomen om nog één laatste droom te verwezenlijken. U ontmoeten...

Dat raakt hem zichtbaar.

Alexandre – Wat bedoelt u, een hartkwaal?

Madison – Ik ben geboren met een hartafwijking. Mijn hart is te zwak. Het kan er elk moment mee ophouden.

Alexandre – En daardoor wordt u steeds zo onwel?

Madison – Bij de minste spanning gaat mijn hart tekeer en kan het zomaar stoppen.

Hij aarzelt even.

Alexandre – Zeg me niet dat u dit verhaal hebt verzonnen om te voorkomen dat ik u tegenspreek... zodat ik dus wel met dat interview móét instemmen.

Madison – Helaas niet...

Alexandre – Het spijt me voor u.

Madison – U kunt er niets aan doen.

Alexandre – Nee, maar wat een ironie. Ik ben oud, ik verlang nergens meer naar en denk eraan ermee op te houden... U bent jong, u hebt uw hele leven nog voor u, en juist uw hart laat u in de steek...

Madison – Ik kan er niets aan veranderen, dus waarom zou ik ertegen vechten?

Alexandre – En toch blijft u glimlachen...

Madison – Ik denk dat de maanden die mij nog resten misschien wel de mooiste van mijn leven worden.

Alexandre – Uw levenslust maakt me depressief. Twijfelt u dan nooit?

Madison – Ik heb geen tijd meer om te twijfelen. Daarom ben ik bij u binnengedrongen...

Een stilte.

Alexandre – Is er echt helemaal geen hoop?

Madison – Jawel, een transplantatie. Maar dan moet er wel een donor zijn...

Alexandre – Ik kan u mijn hart aanbieden, ik heb het toch niet meer nodig... Ik pleeg zelfmoord en schenk u mijn organen...

Madison – Ik vrees dat het niet zo eenvoudig is. Zeker niet bij een hart. Dat is iets anders dan organen waarvan we er twee hebben. Nieren, longen...

Alexandre – Testikels...

Madison – Voor een hart moet de donor hersendood zijn...

Alexandre – Hersendood? Soms vraag ik me af of ik dat niet al ben. Net als heel wat mensen om me heen trouwens...

Madison – De donor moet overleden zijn, het hart moet nog in goede staat verkeren en het moet heel snel kunnen worden uitgenomen. Dat komt helaas maar zelden voor. En de wachtlijst voor een transplantatie is erg lang...

Alexandre – Men zegt dat ze in China organen weghalen bij ter dood veroordeelden. Dat is natuurlijk veel praktischer. Eerst plannen ze de transplantatie, en op dezelfde dag executeren ze de veroordeelde.

Madison – Dat is afschuwelijk...

Alexandre – Ja, maar zo heeft de ontvanger alle tijd om rustig vanuit Europa of de Verenigde Staten over te vliegen. Sommigen maken er meteen een toeristisch uitstapje van. Gratis is het natuurlijk niet. Ik weet niet wat een hart in China tegenwoordig kost. Hebt u dat nagezocht?

Madison – Nee...

Alexandre – Dat vindt u vast zo op internet...

Madison – Dank u.

Alexandre – Sorry, ik zou daar geen grappen over moeten maken... en zeker niet tegenover u. Maar goed, humor is zo ongeveer het enige wat ons nog rest, niet?

Madison – Ja...

Alexandre – Ook al is wat ik u net vertelde allesbehalve een grap...

Madison – Ik sterf liever dan dat ik leef met het hart van een ter dood veroordeelde, zelfs met het uwe... Dus?

Alexandre – Dus wat?

Madison – Bent u echt zo wreed dat u me laat vertrekken zonder dat ik mijn droom heb kunnen verwezenlijken?

Alexandre – U bent nogal koppig, hè...

Madison – Ik vat dat op als een compliment.

Alexandre – Maar wie zegt me dat u niet liegt?

Madison – Wie zou zo iets verzinnen? Alleen maar om een interview te krijgen met een schrijver die iedereen al lang vergeten is...

Alexandre – Eindelijk geeft u toe dat iedereen Alexandre Delacroix al vergeten is.

Madison – Dus u zegt ja?

Alexandre – Zodra u me een medisch dossier laat zien waaruit blijkt dat u niet liegt.

Madison – Sorry, dat heb ik niet bij me.

Alexandre – U woont recht tegenover me... Ga het halen...

Madison – Ik dacht dat u me op mijn woord zou kunnen geloven. Ik moet zeggen dat ik een beetje teleurgesteld ben.

Alexandre – Als ik u dat interview geef, is dit nog maar het begin, geloof me. Ik ben een buitengewoon teleurstellend mens, dat zult u wel merken.

Ze staat op en bekijkt de kamer. Haar blik blijft hangen op de oude typemachine.

Madison – Schrijft u nog op een typemachine?

Alexandre – Op deze machine heb ik inderdaad al mijn romans geschreven. Maar probeer me niet in de val te lokken. Ik heb u gezegd dat ik al jaren niet meer schrijf.

Madison – Waarom niet?

Alexandre – Woorden zijn als bankbiljetten: als je er te veel van in omloop brengt, verliezen ze hun waarde... Kijk maar naar wat er tegenwoordig op sociale media gebeurt. Iedereen spuugt tien of twintig keer per dag zijn mening de wereld in. Over alles. Een inflatie van vals geld waardoor het echte zijn waarde verliest. Woorden betekenen niets meer.

Madison – Je kunt mensen toch niet verbieden te praten. Vroeger deden ze dat in het café, nu op Facebook. Maar er zullen altijd grote schrijvers zijn. Zoals u.

Alexandre – Grote schrijvers worden niet meer gelezen. Ze worden geciteerd. Te pas en te onpas. Altijd dezelfde citaten, eindeloos herhaald tot ze elke betekenis verliezen... Knippen en plakken heeft het denken vervangen... en emoticons hebben gevoelens vervangen.

Madison – Mag ik u citeren in de conclusie van mijn scriptie?

Alexandre – Dan noemt men me elitair. Dan zal men beweren dat volgens mij alleen een kleine uitverkoren minderheid het recht heeft te spreken, en dat de rest zijn mond moet houden en luisteren. Dat is niet waar. Ik vind dat we allemaal onze mond zouden moeten houden.

Madison – Wat stelt u voor? Een minuut stilte?

Alexandre – Eén minuut? Nee. Een heel jaar. Een eeuw. Een millennium stilte. Misschien krijgen onze woorden dan weer betekenis, na die verbale diarree die de afgelopen jaren over de sociale media is uitgestort.

Madison – Interessante analyse, maar er wordt ook gezegd dat u na een liefdesverdriet bent gestopt met schrijven.

Alexandre – Er wordt zoveel gezegd...

Madison – Maar u ontkent het ook niet...

Alexandre – Dat betekent nog niet dat het waar is...

Ze pakt opnieuw de foto van het bureau.

Madison – Wie is die vrouw op de foto?

Alexandre – Dat gaat u niets aan.

Madison – Ze is mooi.

Alexandre – Zelfs als u echt ziek bent, geeft u dat nog niet het recht in mijn privéleven te wroeten.

Madison – Toen ik hier binnenkwam, viel die foto me meteen op... Ik had het gevoel dat ik dat gezicht ergens van kende.

Hij neemt de foto van haar over, kijkt ernaar en zet hem weer terug.

Alexandre – Een vrouw van wie ik heel lang geleden heb gehouden...

Madison – Toen u nog hippie was?

Alexandre – Zo'n echte hippie was ik eigenlijk niet... Ik stond open voor nieuwe ideeën. En af en toe rookte ik een joint. Maar ik zorgde goed voor mijn gezondheid en dacht toen al aan mijn carrière. Om te schrijven heb je nu eenmaal een zekere mate van comfort nodig. Om een groot schrijver te worden, moet je soms een kleine burger blijven...

Madison – En zij?

Alexandre – Zij was een vrije vrouw. Ze dacht alleen aan het moment zelf. Ze leefde van dag tot dag.

Madison – Waar hebt u haar leren kennen?

Alexandre – Op de overloop... Ze woonde in het appartement aan de overkant. Het appartement waar u nu woont. Nou ja, ze deelde het met vrienden die kwamen en gingen. Mensen uit alle delen van de wereld. Muzikanten, kunstenaars... Dat appartement leek een beetje op La Maison Bleue uit het lied van Maxime Le Forestier. De deur stond er altijd open.

Madison – En omdat de deur altijd openstond, is ze op een dag gewoon vertrokken. Net als mijn kat...

Alexandre – Ze wilde de wereld rondreizen. Nieuwe ervaringen opdoen. Nieuwe mensen ontmoeten. Het traditionele stel was in die tijd niet bepaald ons levensideaal. Het hare in elk geval niet.

Madison – Maar ze hield van u...

Alexandre – Ja. Op haar manier, denk ik. Ook al hield ze niet alleen van mij...

Madison – Vrije liefde...

Alexandre – We wilden niet op onze ouders lijken, en daarin hadden we gelijk. Alleen wisten we niet goed wat we ervoor in de plaats moesten verzinnen. Iets wat misschien een beetje langer zou standhouden... We leefden in het nu. We hadden niet voorzien dat we ooit oud zouden worden... En inderdaad: degenen die niet vóór hun dertigste zijn gestorven, zijn vaak beroerd oud geworden. Hebt u ooit een oude beatnik gezien? Geloof me, dat is geen fraai gezicht...

Madison – Dus u liet haar alleen verder reizen...

Alexandre – Ik kon haar niet tegenhouden... en ik had er ook het recht niet toe. Op een mooie ochtend is ze vertrokken...

Madison – Waarheen?

Alexandre – Naar Afghanistan. Dat klinkt nu surrealistisch, maar destijds was het een geliefde bestemming voor hippies. Hasj was er vrij verkrijgbaar en spotgoedkoop. Met één jaar werken hier kon je daar een heel jaar leven. En er was die fascinatie voor het Oosten. Vanuit Frankrijk gezien was Afghanistan voor hippies het paradijs.

Madison – Maar u bleef hier...

Alexandre – Ik dacht toen al aan mijn toekomst... En ik had begrepen dat mijn toekomst niet in Afghanistan lag.

Madison – U had toch met haar mee kunnen gaan. Uit liefde...

Alexandre – Natuurlijk... En ze had me waarschijnlijk wel mee laten gaan... Maar haar droom was geen romantische reis met z'n tweeën. Laat staan een huwelijksreis. Azië was een initiatiereis. Die maakte je met een groep. Zo ver mogelijk weg van kleinburgerlijke ideeën over liefde met z'n tweeën...

Madison – Dus u bleef in Parijs... maar u bent haar nooit vergeten.

Alexandre – Ik hoopte dat ze ooit terug zou komen... Of me tenminste een teken zou sturen... Een ansichtkaart... Maar ik heb haar nooit meer gezien...

Madison – Hebt u nooit geprobeerd haar terug te vinden?

Alexandre – Internet bestond nog niet... Als iemand ervoor koos uit je leven te verdwijnen, dan verdween hij ook echt. En toen gingen de jaren voorbij...

Madison – U zou nu kunnen proberen haar te vinden.

Alexandre – Waarvoor? Misschien is ze inmiddels dood. Of getrouwd, met vijf kinderen en honderdtwintig kilo zwaar.

Madison – Of ze leeft nog, is nog steeds een mooie vrouw en denkt af en toe aan u.

Alexandre – Dan weet ik het liever niet... Ik bewaar liever het beeld van de mooie jonge vrouw op die foto. Kunt u zich de schok voorstellen, veertig jaar later? Je ziet jezelf niet ouder worden, maar bij anderen zie je het des te beter, geloof me.

Madison – Ik weet niet eens of ik zelf ooit oud zal worden...

Alexandre – Sorry, dat had ik niet moeten zeggen.

Een stilte.

Madison – Hoorde u geen gemiauw?

Alexandre – Nee... Nog steeds niet...

Madison – Misschien zit hij hier ergens verstopt...

Alexandre – Ik hoop van niet.

Madison – Beloof me dat als ik sterf, u voor mijn kat zult zorgen.

Alexandre – Maar u gaat niet dood! En uw kat sterft waarschijnlijk eerder dan u. Denk ik... Hoe oud kan een kat eigenlijk worden?

Madison – Een jaar of vijftien.

Alexandre – En hoe oud is die van u?

Madison – Twee.

Alexandre – O ja...

Madison – Dus? Zou u hem willen adopteren?

Alexandre – Ik herinner u eraan dat ik een pistool tegen mijn slaap hield toen u hier binnenkwam.

Madison – Juist daarom. Dan hebt u een reden om geen zelfmoord te plegen...

Alexandre – Omdat ik een kat groentebrokjes moet voeren en elke dag zijn kattenbak moet verschonen, bedoelt u?

Madison – Omdat u voor iemand zou moeten zorgen, ja. Als iemand aan u gehecht is, u nodig heeft en thuis op u wacht wanneer u 's avonds thuiskomt.

Alexandre – Op mij wachten? Ik kom bijna nooit meer buiten. Zeker niet 's avonds...

Madison – Wilde u daarnet echt een einde aan uw leven maken, of was het een noodkreet?

Alexandre – Ik kan me in elk geval niet herinneren dat ik u geroepen heb...

Madison – Toch moet ik die roep op de een of andere manier hebben gehoord.

Alexandre – Het klopt dat ik steeds minder redenen vind om nog hoop te hebben.

Madison – Wilt u erover praten?

Alexandre – Gezien uw persoonlijke situatie zou ik me bijna schuldig voelen als ik u mijn hele lijst met redenen voor somberheid zou aandoen.

Madison – Blijven vechten terwijl je weet dat de oorlog al verloren is... Is dat niet de ware moed?

Alexandre – Ik heb nooit beweerd dat ik moedig ben. Ik wou dat ik even moedig was als u.

Madison – Ik ben niet moedig. Ik heb gewoon geen keuze. U wel.

Alexandre – Ik? Ik heb alleen nog de keuze tussen het touw om me op te hangen en het pistool om mijn hersens eruit te schieten...

Madison – U hebt gelijk... U bent echt deprimerend...

Alexandre – Ik had u gewaarschuwd: ik ben een oude klootzak. Ik weet niet of deze tijd werkelijk erger is dan die van mijn jeugd. Misschien ben ik gewoon helderder gaan kijken. En helderheid maakt je meestal niet optimistischer.

Madison – Bij nader inzien wil ik toch wel een cognac.

Alexandre – Weet u het zeker?

Madison – Je moet toch ergens aan doodgaan.

Hij schenkt twee glazen cognac in. Ze klinken.

Alexandre – Op uw gezondheid! Sorry, volgens mij zeg ik alweer iets verkeeds...

Ze glimlacht. Ze drinken hun glazen leeg.

Madison – Daar zou je een dode mee wakker krijgen.

Alexandre – Ik drink al een jaar of tien niet meer. Geen idee hoe lang die fles hier al staat. Maar alcohol wordt toch goed ouder? Beter dan alcoholisten in elk geval...

Madison – Toch smaakt hij vreemd. Weet u zeker dat het cognac is?

Hij bekijkt de fles.

Alexandre – Ik denk het... Maar eerlijk gezegd weet ik niet meer precies hoe cognac hoort te smaken...

Madison – Ik had graag de jonge man gekend die u ooit was.

Alexandre – Welke jonge man?

Madison – Degene die verliefd was op die vrouw op de foto. En die nog levensdrift had...

Alexandre – Ik weet niet of hij u zou zijn bevallen.

Madison – Hij zat vast vol enthousiasme en hoop.

Alexandre – Ambitie in elk geval.

Madison – Hebt u echt geen vrienden meer?

Alexandre – Ik kan oude mensen niet uitstaan, dus ik probeer leeftijdsgenoten zo veel mogelijk te vermijden. Ik heb geen zin voortdurend een spiegel voorgehouden te krijgen waarin ik mijn eigen verval kan bewonderen.

Madison – Ik weet zeker dat u al die jaren niet bent opgehouden met schrijven.

Alexandre – Daarom hebt u me laten drinken? In de hoop dat ik vertrouwelijk zou worden...

Madison – Een schrijver is er om te schrijven.

Alexandre – Goed, het is waar. Ik ben blijven schrijven... Maar ik zal niets meer publiceren...

Madison – Waarom niet?

Alexandre – Dat heb ik u al gezegd. Ik schrijf niet meer om gelezen te worden. Of hooguit door toekomstige generaties. Tegen de lezers van vandaag heb ik niets meer te zeggen.

Madison – Zelfs niet tegen mij?

Alexandre – Ik ken u niet. Waarom denkt u dat ik iets tegen u te zeggen heb?

Madison – Misschien hebben we meer gemeen dan u denkt...

Alexandre – Behalve dat we allebei op korte termijn ten dode zijn opgeschreven?

Madison – Vertel me dan tenminste waar uw boek over gaat...

Hij aarzelt even.

Alexandre – Het is een roman... een heel persoonlijke.

Madison – Dus autobiografisch...

Alexandre – Laten we zeggen: autofictie, zoals dat tegenwoordig heet.

Madison – Is dat waarom u het niet wilt publiceren? Omdat het te persoonlijk is?

Alexandre – Ik beschouw dit manuscript liever als een dagboek. Ik houd niet van exhibitionisme. Als ik dit publiceer, zullen ze zeggen dat ik op mijn oude dag schrijver van sentimentele romans ben geworden...

Madison – Ik dacht dat het u niets kon schelen wat men van u dacht.

Alexandre – Kennelijk heb ik dat stadium van wijsheid nog niet helemaal bereikt.

Madison – Omdat dat onmogelijk is.

Alexandre – Verspil uw tijd niet aan een scriptie over mij. Geloof me, dat ben ik niet waard.

Madison – Voor mij is het belangrijk.

Alexandre – Maar waarom? Leef uw leven, verdomme! Zeker als het elk moment kan ophouden... Trouwens, ik geloof u nog steeds niet en u hebt me dat medisch dossier nog altijd niet laten zien.

Madison – Als u me niet gelooft, waarom bent u dan toch met me blijven praten?

Alexandre – Ik dacht: wie zo'n verhaal verzint, moet daar een goede reden voor hebben. Welke?

Madison – Dat ligt een beetje ingewikkeld...

Alexandre – Dus u loog. En met uw hart is niets mis.

Madison – Laten we zeggen dat... mijn hartproblemen eerder symbolisch van aard zijn.

Alexandre – Waarom hebt u me dan dat verhaal verteld?

Madison – Om medelijden bij u op te wekken, denk ik. U wilde me de deur uit zetten...

Alexandre – Dat kan ik nu alsnog doen...

Madison – Maar dat doet u niet.

Alexandre – En waarom niet?

Madison – Omdat ik u intrigeer...

Alexandre – U zegt dat uw hartproblemen symbolisch zijn. Bedoelt u... liefdesverdriet?

Madison – Zoiets... Net als u heb ik geleden onder de afwezigheid van iemand van wie ik hield.

Alexandre – En wat heb ik daarmee te maken?

Madison – Dat vertel ik u straks, beloofd. Maar eerst wil ik u een gunst vragen.

Alexandre – Zegt u het maar...

Madison – Ik zou dat manuscript graag lezen.

Alexandre – Waarom zou ik het u toevertrouwen?

Madison – Omdat u diep vanbinnen wilt dat iemand het leest en u vertelt wat hij ervan vindt. Een schrijver schrijft altijd om gelezen te worden... en erkend. Om geliefd te worden...

Alexandre – De enige persoon door wie ik ooit echt geliefd wilde worden... is meer dan veertig jaar geleden uit mijn leven verdwenen.

Madison – Waar is dat manuscript?

Hij wijst naar een dossier op zijn bureau.

Alexandre – Daar...

Madison – Mag ik het zien?

Ze wil het pakken, maar hij houdt haar tegen.

Alexandre – Nee!

Ze aarzelt even. Een zweem van verdriet glijdt over haar gezicht.

Madison – Uiteindelijk hebt u gelijk. U bent echt een oude klootzak. Ik laat u wel verder zwelgen in zelfmedelijden...

Ze maakt aanstalten om te vertrekken.

Alexandre – Wacht...

Hij aarzelt, pakt dan het manuscript en reikt het haar aan.

Alexandre – U mag het lezen, op één voorwaarde.

Madison – Ik luister.

Alexandre – Dit manuscript verlaat deze kamer niet.

Madison – Bent u bang dat ik er een kopie van maak en het zonder uw toestemming publiceer?

Alexandre – Graag of niet.

Ze neemt het dossier aan en weegt het in haar handen.

Madison – Dit gaat wel even duren.

Alexandre – Ik heb geen haast. U wel?

Madison – Ik ook niet.

Alexandre – Ik heb een logeerkamer, als u wilt. Ik gebruik die nauwelijks nog. Al mijn vrienden zijn dood...

Madison – Dank u voor uw gastvrijheid.

Alexandre – Ik laat u lezen...

Hij gaat af. Zij verdiept zich in het manuscript.

Donker.

Madison zit in een fauteuil en leest nog steeds het manuscript. Ze slaat de laatste bladzijde om. Ze sluit het dossier en blijft even nadenkend zitten. Dan staat ze op en kijkt naar het raam aan de overkant, aan de kant van het publiek. Alexandre komt binnen met twee koppen koffie en zet er een voor haar neer.

Alexandre – Alstublieft... Ik waarschuw u, het is cafeïnevrij. U hoeft er niet op te rekenen dat dit u wakker houdt.

Madison – Dank u.

Alexandre – Dus u bent niet tot het einde gekomen...

Madison – Ik heb het net uit...

Alexandre – Nu al? Onmogelijk. U moet bladzijden hebben overgeslagen...

Madison – Echt niet...

Alexandre lijkt wat nerveus door de stilte die volgt.

Alexandre – Voel u niet verplicht te zeggen wat u ervan vindt... Zeker niet als u het niet goed vond...

Madison – Ik heb het verslonden van de eerste tot de laatste bladzijde. Ik heb de hele nacht geen oog dichtgedaan.

Alexandre – Goed... Dat stelt me een beetje gerust... Al dacht ik niet dat ik een thriller had geschreven...

Madison – Dit is uw beste boek. Het heeft een menselijkheid die in uw andere romans ontbrak.

Alexandre – Dan weet ik niet of ik dat als compliment moet opvatten... Wat mijn overige werk betreft tenminste.

Madison – Uw andere romans waren briljant. Deze is ontroerend.

Alexandre – En is het u opgevallen? Het onderwerp sluit perfect aan bij het onderwerp van uw scriptie.

Madison – Mijn scriptie...?

Alexandre – 'De figuur van de afwezigheid in het romaneske universum van Alexandre Delacroix.' Nu al vergeten?

Madison – Nee, natuurlijk niet. En u hebt gelijk. Het verhaal van die man die op zijn twintigste besluit zijn hele leven door te brengen met als enige gezelschap de geest van een jeugdliefde...

Alexandre – Je vergeet je eerste liefde nooit. Omdat je heimwee hebt naar je jeugd. Naar al die eerste keren... Je moet trouw blijven aan je eerste liefde. Ook al lukt het niet altijd trouw te blijven aan de eerste vrouw van wie je hield.

Madison – Ja, maar daar zit een risico aan. Dat je in het verleden blijft leven...

Alexandre – Hoe dan ook, je mag je dromen nooit opgeven. Dus vindt u dat ik het moet publiceren?

Madison – Als ik ja zeg, doet u het dan?

Alexandre – U bent tenslotte specialist in mijn werk.

Madison – Ik weet zeker dat deze roman uw literaire carrière nieuw leven kan inblazen... Wat mij betreft verdient hij de Prix Goncourt.

Alexandre – Nu niet overdrijven. Ik waardeer het dat u me wilt opbeuren. Maar het moet wel geloofwaardig blijven...

Madison – Ik meen het volkomen oprecht.

Alexandre – En volledig objectief natuurlijk.

Madison – Twijfelt u daaraan?

Alexandre – Ik weet het niet... Iets zegt me dat u niet alleen naar Parijs bent gekomen om een scriptie te schrijven over een uit de mode geraakte schrijver.

Een stilte.

Madison – Dat klopt. Ik heb u niet de hele waarheid verteld.

Alexandre – U hebt geen hartkwaal. U hebt geen kat. Ik neem aan dat u ook geen studente bent...

Madison – Wat wel waar is: ik ben Amerikaanse en ik ben naar Frankrijk gekomen om u te ontmoeten.

Alexandre – U woont al weken in het appartement aan de overkant... Waarom bent u nu pas gekomen?

Madison – Gisterochtend zag ik u door het raam dat touw aan het plafond proberen vast te maken. Daarna haalde u dat pistool tevoorschijn.

Alexandre – Ik vond nergens een geschikte plek om het touw aan vast te maken.

Madison – Ik werd bang om u. Bang dat u zou verdwijnen voordat ik u had kunnen leren kennen. Ik ben naar u toe gerend... en heb ter plekke iets verzonnen.

Alexandre – Heel overtuigend. U zou toneel moeten spelen... Maar weet u, in het leven net als in het theater moet je oppassen met wat je achter de gordijnen denkt te zien. Soms is het maar een illusie. Een projectie van onze eigen fantasieën...

Madison – Dus dat touw was niet om uzelf op te hangen?

Alexandre – Misschien wilde ik alleen maar... een kroonluchter ophangen?

Madison – En het pistool?

Hij haalt het wapen uit de lade.

Alexandre – Het zou speelgoed kunnen zijn. Een nepwapen om inbrekers af te schrikken... Of gewoon een aansteker... *(Hij haalt de trekker over en uit de loop komt een vlam.)* Een aansteker waar ik niets meer aan heb trouwens. Ik ben zo bang om dood te gaan dat ik ben gestopt met roken. Maar ik houd altijd een pakje sigaretten binnen handbereik, om mezelf te bewijzen dat ik de verleiding kan weerstaan. Ik ben ook gestopt met alcohol. En zelfs met cafeïne. Zo goed zorg ik dus voor mijn gezondheid...

Madison – U was dus niet echt van plan een einde aan uw leven te maken?

Alexandre – Een plan nog niet. Een verlangen misschien. Eerlijk gezegd is dat ongeveer het enige verlangen dat me nog rest. Het verlangen dat het afgelopen is. Maar voor zelfmoord heb je moed nodig... En die moed heb ik niet. Of misschien ben ik nog niet wanhopig genoeg. En wat heeft het ook voor zin? Ik wacht wel tot ik aan de beurt ben, net als iedereen...

Madison – Dus onze ontmoeting berust gewoon op een misverstand?

Alexandre – Ik kan moeilijk geloven dat iemand de Atlantische Oceaan oversteeft alleen maar om een schrijver als ik te interviewen. En ik geloof niet in toeval. Dus waarom bent u hier?

Madison – Dat zal ik u vertellen. Maar eerst wil ik u bedanken dat u mij de eer hebt gegeven de eerste lezer van dit manuscript te zijn.

Alexandre – Vond u het echt goed?

Madison – Het is een meesterwerk. Maar ik heb wel één kleine kritiek.

Alexandre – Daar gaan we... Het verbaasde me al... Ik luister.

Madison – Ik vond het einde niet helemaal overtuigend...

Alexandre – U hebt gelijk... Het is een onaf verhaal... Alsof er nog een epiloog ontbreekt...

Madison – Misschien kan ik u helpen die te vinden...

Alexandre – Schrijft u ook? Bent u me een samenwerking komen voorstellen? Het klopt dat mijn inspiratie wat begint op te raken, maar ik waarschuw u: ik ben nog niet zover dat ik een ghostwriter zoek om mijn boeken voor me te schrijven.

Madison – Nee, daarvoor ben ik niet gekomen...

Alexandre – En dat verhaal over uw scriptie is dus ook verzonnen. U hebt dit hele toneelstuk niet opgevoerd om het voorrecht te krijgen een literair gesprek met mij te voeren...

Madison – Nee. Niet alleen daarvoor...

Alexandre – Waarom dan?

Madison – Ik denk dat het antwoord in het manuscript staat dat ik net heb gelezen. Het raam aan de overkant... Waarom die titel?

Alexandre – Het raam aan de overkant... is het raam van het appartement waar u nu woont. Daar woonde de vrouw van wie ik vroeger hield.

Madison – En die sinds haar vertrek door uw hoofd blijft spoken.

Alexandre – Ik heb vaak gedroomd dat ze terugkwam. Dat ze op een dag mijn deur zou openduwen, zoals u vandaag hebt gedaan...

Madison – Daarom laat u die deur altijd openstaan...

Alexandre – Soms dacht ik een schaduw achter de gordijnen van het raam aan de overkant te zien. Toen u daar kwam wonen en ik 's nachts licht zag branden, stelde ik me voor dat zij het was...

Madison – Maar ik was het.

Alexandre – U lijkt een beetje op haar... Daarom schrok ik toen ik u daarnet voor het eerst zag. Heel even dacht ik dat zij het was. Twintig jaar oud. Daarna herinnerde ik me dat zij nu ongeveer even oud als ik zou zijn...

Madison – Het klopt, ik lijk op haar.

Alexandre – Zeg me niet dat u haar geest bent.

Madison – Nee, ik ben volkomen echt.

Alexandre – Maar er is nog iets, nietwaar?

Madison – Ja.

Alexandre – Waarom zei u dat haar gezicht u bekend voorkwam?

Een stilte.

Madison – Ik ben haar kleindochter.

Stilte.

Alexandre – Haar kleindochter...?

Madison – Toen ze naar Afghanistan vertrok, was ze zwanger. Daar kwam ze kort na haar vertrek achter.

Alexandre – Zwanger... van mij?

Madison – Ja.

Alexandre – Waarom heeft ze me niets verteld?

Madison – U zei het zelf. Het was een andere tijd. Ze wilde u dat kind niet opleggen. Ze dacht dat ze het alleen kon opvoeden. En dat heeft ze ook gedaan.

Alexandre – Ik heb er nooit iets van geweten.

Madison – Ik ook niet. Tot voor kort tenminste.

Alexandre – Wanneer bent u het te weten gekomen?

Madison – Een paar jaar geleden. Toen ik achttien werd, heeft mijn grootmoeder me dit verhaal verteld. Uw liefdesverhaal...

Alexandre – Dus u zou mijn kleindochter zijn.

Madison – Ja. Ik ben uw kleindochter. (*Een stilte.*) Gelooft u me niet?

Alexandre – Jawel... Vreemd genoeg twijfel ik daar na al uw leugens geen seconde aan.

Madison – Ik begrijp dat dit moeilijk te verwerken is. Neem uw tijd. U bent mij niets verschuldigd. Als u dat liever hebt, vertrek ik zoals ik gekomen ben en hoort u nooit meer iets van mij.

Alexandre – Blijf, alstublieft.

Madison – Ik ben hier.

Een stilte.

Alexandre – Ik kan begrijpen dat ze me destijds niets heeft verteld. Maar later dan?

Madison – Ik zeg het nog eens. Ze wilde u dat vaderschap niet opdringen. En daarna was ze uw spoor kwijt.

Alexandre – Kort na haar vertrek ben ik uit dit appartement weggegaan. Ik kon het niet verdragen elke dag dat raam te zien dat me aan haar afwezigheid herinnerde.

Madison – Heel lang geleden heeft ze u een brief gestuurd. Die kwam terug met de vermelding 'vertrokken, adres onbekend'.

Alexandre – Een paar jaar geleden ben ik hier weer komen wonen. Juist om dit boek te schrijven. Als een manier om met het verleden af te rekenen.

Madison – Maar haar geest is u blijven achtervolgen...

Alexandre – Ik heb natuurlijk andere vrouwen gekend. Maar mijn hele leven heb ik in de herinnering aan die eerste liefde geleefd. Ik heb nooit echt van iemand anders gehouden...

Madison – Ze wist niet of u inmiddels getrouwd was. Of u zelf een gezin had gesticht.

Alexandre – Dat was niet zo.

Madison – Ze hoorde over u toen u een beroemde schrijver werd.

Alexandre – Ik heb ook zo hard gevochten om in de literaire wereld te slagen omdat ik hoopte haar terug te winnen. En omdat ze me dankzij mijn bekendheid makkelijker zou kunnen terugvinden. Ze had toen contact met me kunnen opnemen.

Madison – U zou hebben gedacht dat ze uit eigenbelang terugkwam, nu u een succesvol auteur was geworden... Daar was zij in elk geval bang voor...

Alexandre – Dus ik heb een dochter...

Een stilte.

Madison – Over mijn ziekte heb ik trouwens maar half gelogen. Mijn moeder had echt een zwak hart. Ze stierf kort na mijn geboorte, zonder ooit te weten wie haar vader was.

Alexandre – Wat erg. Het spijt me.

Madison – Mijn grootmoeder heeft me opgevoed. Toen ik volwassen werd, wilde ze dat ik wist wie mijn grootvader was. Maar zelf durfde ze geen contact meer met u op te nemen.

Alexandre – Dus besloot u het in haar plaats te doen. Door naar Parijs te komen.

Madison – Ik zag mezelf dit niet in een brief of aan de telefoon vertellen. Ik wilde u eerst ontmoeten. U stond bekend als een brombeer. Als ik u niet aardig had gevonden, had ik niets gezegd. Dan was ik gewoon teruggegaan naar New York.

Alexandre – Maar ik heb u zó hartelijk ontvangen dat u besloot me te adopteren...

Madison – En vooral: ik heb dit manuscript gelezen. Toen begreep ik dat u die vrouw nooit vergeten bent. Mijn grootmoeder...

Alexandre – U hebt er goed aan gedaan te komen... en me het einde van dit verhaal te vertellen.

Madison – Het is nog niet helemaal het einde... (*Alexandre incasseert de nieuwe klap.*) Gaat het?

Hij kiest voor humor om zijn ontroering te verbergen.

Alexandre – Ik zat al depressief te doen over mijn leeftijd, en nu vertelt u me dat ik grootvader ben.

Madison – Bent u daar niet blij mee?

Alexandre – Natuurlijk wel... Maar tegelijk hoor ik dat ik een dochter heb, en dat ze dood is.

Madison – Maar ik ben er... Ik heb mijn moeder nauwelijks gekend. Ik krijg er een grootvader bij.

Alexandre neemt het manuscript.

Alexandre – Ik ga dit boek publiceren. Ik draag het op aan die dochter die ik nooit zal leren kennen. En aan die kleindochter die op een dag onverwacht bij me binnenviel en mijn deur forceerde...

Madison – De deur stond open...

Alexandre – Maar ik moet nog een echt einde voor deze roman vinden.

Madison – Daar kan ik u mee helpen. Dat zei ik toch.

Alexandre – Ik weet niet of mijn hart het nog lang volhoudt als u nog meer verrassingen voor me hebt.

Madison – Er is inderdaad nog één laatste ding.

Alexandre – Kom maar op. Nu kan het er ook nog wel bij...

Madison – Mijn grootmoeder leeft nog.

Alexandre – En waar woont ze tegenwoordig?

Madison – In New York.

Alexandre – Dan moet u haar maar heel hartelijk van me omhelzen...

Madison – Dat kunt u zelf doen.

Alexandre – Neemt u me mee terug naar Amerika?

Madison – Mijn grootmoeder is met mij meegekomen. Ze is in het appartement aan de overkant.

Een stilte. Hij is duidelijk uit het veld geslagen.

Alexandre – Nu begin ik echt bang te worden...

Madison – Ze is nog altijd een heel mooie vrouw... en ze is u nooit vergeten. Ze heeft al uw boeken gelezen...

Alexandre – Maar ze wilde het leven van de schrijver niet leren kennen.

Madison – U zei toch dat dat er niet toe deed...

Alexandre – Zij is de afwezige uit deze roman.

Madison – Ja, maar ze heeft hem nog niet gelezen... Ze wist niet of u zich haar nog herinnerde... Of u nog van haar hield...

Alexandre – Ik houd nog steeds van haar... Dit boek is het bewijs...

Hij kijkt naar het publiek, in de richting van het raam aan de overkant.

Madison – Dus? Zal ik zeggen dat ze hierheen moet komen?

Alexandre – Zij heeft de Atlantische Oceaan overgestoken om mij terug te vinden. Dan kan ik best de gang oversteken om haar tegemoet te gaan...

Alexandre omhelst Madison.

Madison – Ik laat u alleen gaan. U zult zien: achter het raam aan de overkant is bijna niets veranderd. En de deur staat nog altijd open...

Hij gaat af. Madison blijft achter en kijkt naar het raam.

Donker.

Einde

De auteur

Jean-Pierre Martinez werd in 1955 geboren in Auvers-sur-Oise. Hij stond aanvankelijk op het podium als drummer in verschillende rockbands en werd daarna semioloog in de reclamewereld. Vervolgens werkte hij als scenarioschrijver voor televisie en keerde hij als toneelschrijver terug naar het theater. Hij schreef ongeveer honderd scenario's voor televisie en meer dan honderdtien komedies voor het toneel, waarvan sommige inmiddels klassiekers zijn geworden, zoals *Vrijdag de 13e* en *Strip Poker*.

Tegenwoordig behoort hij tot de meest gespeelde hedendaagse auteurs in Frankrijk en in Franstalige landen. Verschillende van zijn stukken, vertaald in het Spaans en het Engels, worden bovendien regelmatig opgevoerd in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika.

Amateur- en professionele theatergezelschappen die op zoek zijn naar toneelstukken om op te voeren, kunnen de toneelstukken van Jean-Pierre Martinez gratis downloaden van zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Voor iedere openbare opvoering blijft voorafgaande toestemming van de SACD vereist (zie pagina 3: *Opvoeringsrechten*).

Alle toneelstukken van Jean-Pierre Martinez kunnen gratis worden gedownload
op zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Deze tekst is beschermd door de wetten inzake intellectuele eigendom.

**Elke ongeoorloofde reproductie of namaak kan worden bestraft met een boete tot
300.000 euro en drie jaar gevangenisstraf.**

Avignon - September 2026

© La Comédiathèque - ISBN 978-2-38602-445-0